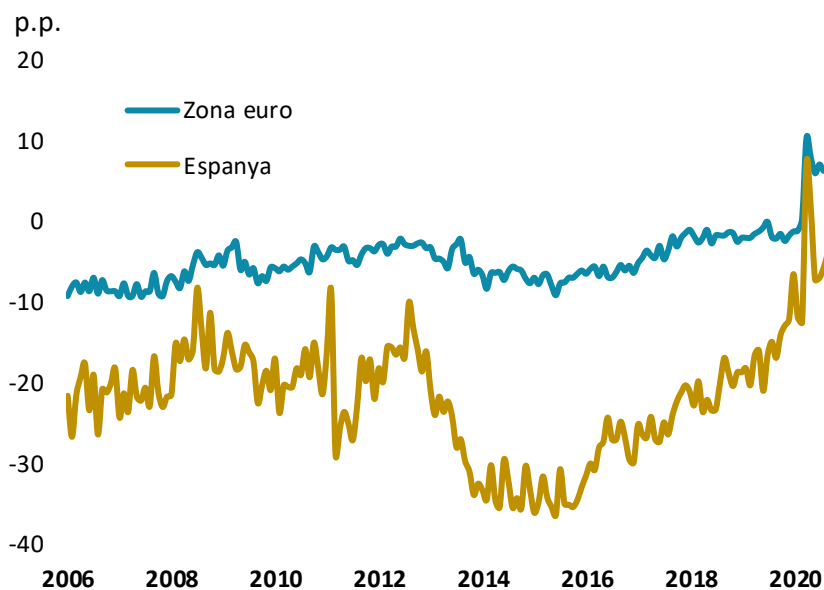

L'IMPACTE DE LA COVID-19 SOBRE L'ESTALVI DE LES FAMÍLIES

- L'estalvi de les llars creix amb força des de la pandèmia al conjunt de la zona euro i encara més a l'economia espanyola, fruit de la major intensitat de les mesures d'aïllament social i la incertesa econòmica.
- La taxa d'estalvi de les famílies al conjunt de l'Estat se situa en el 22,5% en el 2T 2020, el nivell més elevat de la sèrie històrica.
- Segons les previsions de la Cambra, la taxa d'estalvi anual de les llars a Catalunya se situaria en el 17,5% el 2020 i el 14,5% el 2021, uns nivells màxims històrics.
- D'acord amb aquesta estimació, l'estalvi brut de les llars assoliria el rècord històric de 22.655M€ el 2020, 12.444M€ més que l'any anterior.
- La recuperació del consum en els propers trimestres dependrà de les polítiques econòmiques que s'adoptin i la confiança que generin.

El repunt de la propensió a l'estalvi de les llars arrel de la Covid-19 ha estat un fenomen més intens a l'economia espanyola que a la mitjana de l'Eurozona (Gràfic 1). Això s'explica per dos motius principals. En primer lloc, per l'aplicació de mesures a la mobilitat més restrictives i durant més temps a Espanya que a la majoria de socis europeus, fet que va propiciar un augment molt important de l'estalvi forçós (fruit del confinament). En segon lloc, per un deteriorament més significatiu de les expectatives econòmiques de les famílies espanyoles en els propers mesos, generant un augment considerable de l'estalvi precacució (el que es produeix en èpoques d'incertesa econòmica).

Gràfic 1. Propensió a l'estalvi de les llars a Espanya i al conjunt de la zona euro.

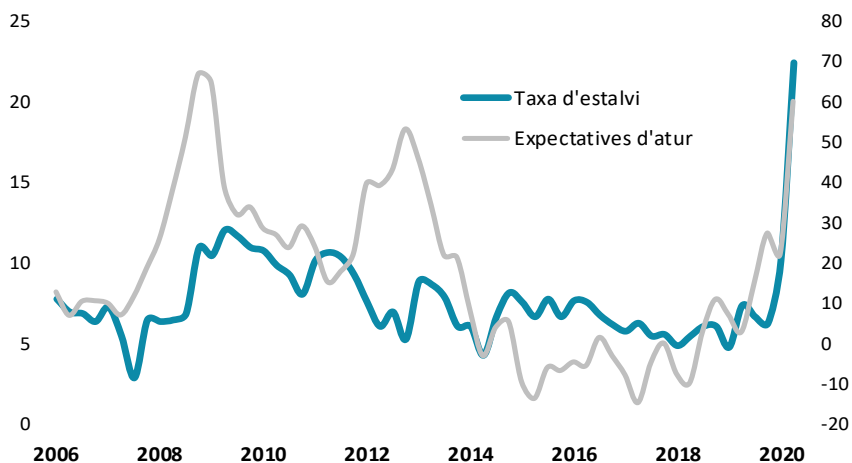
Nota: Els valors corresponen a la diferència entre els saldos de les expectatives financeres de les llars i les seves previsions d'estalvi en el propers 12 mesos.

Font: Cambra de Comerç de Barcelona a partir de dades de la Comissió Europea.

La taxa d'estalvi de les llars s'ha disparat des de la pandèmia, assolint el 22,5% de la Renda Familiar Disponible Bruta (RFDB)¹ el segon trimestre de 2020 per al conjunt de l'economia espanyola. Malgrat que una fracció d'aquest repunt s'explica per l'increment de l'estalvi precaució fruit del context d'incertesa econòmica i l'augment de les expectatives d'atur en els propers mesos, l'estalvi forçós associat al confinament és el principal factor explicatiu de l'augment sense precedents de la taxa d'estalvi. Aquesta conclusió s'extreu de l'estudi del comportament de la taxa d'estalvi i les expectatives d'atur de la crisi econòmica provocada per la Covid-19 en comparació amb altres episodis històrics. Concretament, mentre que les expectatives d'atur eren al setembre de 2020 molt semblants a les de la crisi financera del 2008, el nivell màxim que va assolir la taxa d'estalvi en aquella crisi va ser del 12,1%, més de 10 punts percentuals (p.p.) per sota de la dada assolida ja en el segon trimestre de 2020 (Gràfic 2).

Gràfic 2. Evolució de la taxa d'estalvi i les expectatives d'atur. Espanya.

Taxa estalvi (% respecte RFDB, eix esquerre). Expectatives d'atur (p.p., eix dret).

Nota: La taxa d'estalvi es calcula com el quocient entre l'estalvi brut de les famílies i les ISFSL i la RFDB. L'indicador d'expectatives d'atur es construeix com la diferència entre el percentatge de respostes positives i negatives sobre les expectatives d'atur en els propers 12 mesos.

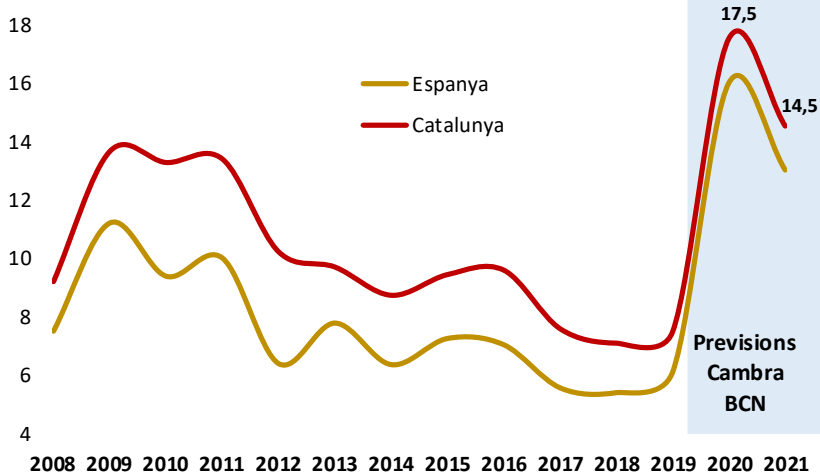
Font: Cambra de Comerç de Barcelona a partir de l'INE i la Comissió Europea.

Segons estimacions de la Cambra de Comerç de Barcelona, la taxa d'estalvi de les llars a Catalunya pujarà del 7,5% el 2019 al 17,5% el 2020, el màxim de la sèrie històrica (Gràfic 3). Les previsions per al conjunt de l'economia espanyola apunten a un increment del 6% el 2019 al 16,0% per al 2020, mantenint així un diferencial negatiu d'1,5 p.p. respecte a la taxa d'estalvi de Catalunya, com és habitual en la sèrie històrica. Malgrat que l'augment de la taxa d'estalvi és resultat sobretot del fort increment del volum d'estalvi, també hi contribuirà la caiguda pronunciada que registrarà la renda de les famílies durant el 2020. Concretament, les estimacions de la Cambra de Comerç de Barcelona preveuen una contracció del -5,4% de la RFDB a Catalunya el 2020, tot i que menor a la caiguda esperada del PIB català (superior al -10%) per l'aprovació de polítiques de sosteniment de rendes arrel de la pandèmia (ERTOs, prestació d'autònoms, Ingrés Mínim Vital, etc.). Durant el transcurs del 2021 s'espera una reducció progressiva de la taxa d'estalvi fins al 14,5% gràcies a una recuperació del consum i a un creixement del 3,8% de la RFDB a Catalunya.

¹ La Renda Familiar Disponible Bruta es defineix com la renda de les llars descomptats els impostos sobre el patrimoni, IRPF, cotitzacions socials, etc., i sumant les prestacions socials monetàries.

Gràfic 3. Taxa d'estalvi anual de les llars a Catalunya i Espanya. Evolució i previsions 2020 i 2021.

%, respecte a la RFDB

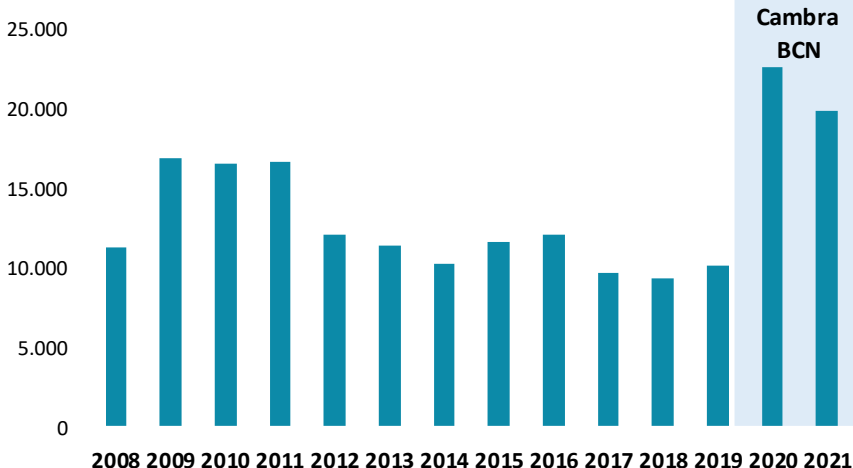
Nota: La taxa d'estalvi per a Catalunya s'ha calculat a partir de la Comptabilitat Regional de l'INE. Per als anys compresos entre 2017 i 2019 s'aplica la taxa de creixement de la RFDB d'Espanya a Catalunya. Per a les previsions de la taxa d'estalvi de Catalunya s'han pres com a referència les previsions de Funcas del consum de les llars.

Font: Cambra de Comerç de Barcelona a partir de l'INE i Funcas.

En base a aquestes estimacions, l'estalvi brut de les llars catalanes el 2020 se situarà en **22.655M€, més del doble que l'any anterior (10.212M€)**. Al descens de la renda disponible de les llars se suma el fort increment de l'estalvi familiar, i això donarà com a resultat una contracció molt significativa del consum de les famílies el 2020, al voltant del -15%². De cara al 2021, s'espera que l'efecte rebot del consum de les llars (+7,6%) sigui superior al creixement de la RFDB (+3,8%), provocant una disminució de l'estalvi brut fins als 19.483M€, si bé encara serà molt superior als registres d'abans de la crisi de la Covid-19.

Gràfic 4. Estalvi brut anual de les llars a Catalunya.

Milions d'euros.

Nota: Per a les previsions de l'estalvi brut a Catalunya s'utilitzen les estimacions de Funcas del consum de les llars del conjunt de l'economia espanyola.

Font: Cambra de Comerç de Barcelona a partir de l'INE i Idescat.

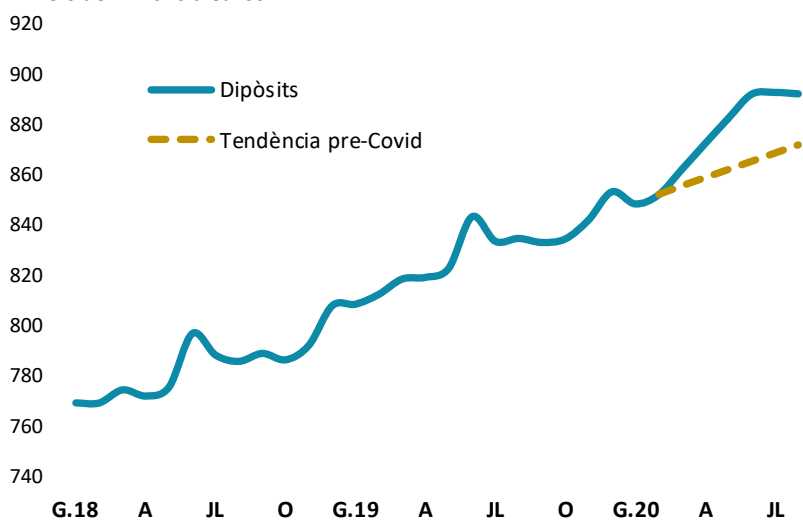
² Les previsions d'estalvi brut de les llars a Catalunya estan elaborades prenent com a referència les previsions d'evolució de la taxa d'estalvi i de consum de Funcas per a l'economia espanyola.

L'augment històric de l'estalvi ha generat un fort increment de l'estoc de dipòsits de les llars³, situant-se en els 892.245M€ a l'agost de 2020, un 6,9% més que el mateix mes de l'any anterior. L'excés de dipòsits (és a dir, el diferencial entre els dipòsits efectius i la tendència prèvia de creixement dels dipòsits abans de l'esclat de la pandèmia) se situa en torn als 20.126M€ (1,6% del PIB de 2019) per al conjunt de l'economia espanyola.

En els propers mesos serà de vital importància que les mesures de política econòmica que es prenguin generin confiança en la recuperació econòmica (com, per exemple, no retirar els estímuls abans d'hora). Això facilitarà que les famílies augmentin el consum i es reverteixi part de l'estalvi acumulat durant el confinament i els posteriors rebrots, fet que suposaria una important palanca de creixement de l'activitat econòmica durant el 2021.

Gràfic 5. Dipòsits de les llars i les ISFLSL. Espanya.

Milers de milions d'euros.

Nota: La tendència pre-Covid dels dipòsits s'ha calculat a partir de la taxa de creixement mitjana entre febrer de 2018 i febrer de 2020.

Font: Cambra de Comerç de Barcelona a partir del Banc d'Espanya.

³ La sèrie del Banc d'Espanya dels dipòsits de les llars inclou les Institucions sense finalitat de lucre al servei de les llars (ISFLSL).